

B.Com. Semester - 4 (NEP-2020) Examination
March/April-2025
Cost Accounting -2 (Major-8)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.-૧ ચેમ્પિયન લિમિટેડની ઉત્પાદન શક્તિ 10,000 એકમોની છે. વર્ષ 2024 માં 30% ક્ષમતાએ ઉત્પાદન અને (૧૦) વેચાણ થયું છે, જેની વિગતો નીચે મુજબ છે;

પ્રત્યક્ષ માલસામાન એકમદીઠ રૂ. 50 અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી તેના 60% છે.

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 90,000 (જેમાં 2/3 સ્થિર)

ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 1,50,000 (100% સ્થિર)

વેચાણ વિતરણ ખર્ચ રૂ. 60,000 (જેમાં સ્થિર અને ચલિત સરખા પ્રમાણમાં)

વેચાણ રૂ. 6,75,000

વર્ષ 2025 માટે ઉત્પાદન અને વેચાણ 50% ક્ષમતાએ થશે અને નફાનો દર 2024 મુજબ રહેશે.

વર્ષ 2024 માટે ખરેખર અને 2025 માટે અંદાજિત પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ રેવા લી.ની વર્ષ 2024 ની માહિતી પરથી ફૂલ અને એકમદીઠ પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

કાચો માલસામાન	2,00,000	સ્ટેશનરી પ્રિન્ટિંગ	2,500
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	37,500	ટેકનિકલ ડિરેક્ટર ફી	3,250
કારખાના મકાનનો ઘસારો	7,500	વિજ્ઞાપન ખર્ચ	2,500
યંત્ર ઘસારો	30,000	ઓફિસ પગાર	4,500
ઓફિસ ભાડું	3,000	ઓફિસ સંચાલન ખર્ચ	3,000
ડિલિવરી વાન ખર્ચ	2,500	યંત્ર મરામત	3,500
ઓફિસ મકાન વીમો	500	ઓફિસ વીજળી બિલ	3,750
નુંર	3,000	જાવક માલ ગાંડાભાંડુ	1,000
પરોક્ષ માલસામાન	1,000	વેચાણ પર નફાનો દર	37.85%
સેલ્સમેન કમિશન	1,750	ઉત્પાદન એકમો	250

પ્રશ્ન. ૨ ભાગીરથી લી. નર્મદા અને તાપી એમ બે પ્રકારની વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે.

(૧૦)

ખર્ચ	નર્મદા	તાપી
એકમદીઠ માલસામાન	12.00	7.00
એકમદીઠ મજૂરી	10.00	6.00

કારખાના શિરોપરી ખર્ચ મજૂરીના 100% છે. ઓફિસ ખર્ચ કારખાના પડતર પર 25% છે.

ઉત્પાદન અનુક્રમે 200 એકમો અને 500 એકમો છે જેની વેચાણ કિંમત અનુક્રમે રૂ. 50 અને રૂ. 30 છે. જો

ખરેખર કારખાના ખર્ચ રૂ. 4,800 અને ઓફિસ ખર્ચ રૂ. 4,200 થયો હોય તો પડતરના હિસાબો મુજબ નફો

શોધો અને મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ સરસ્વતી લી. ના નાણાકીય હિસાબોની માહિતી નીચે મુજબ છે;

ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચ	2,94,000	વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ	1,84,000
આખર સ્ટોક	27,000	ચોખ્ખો નફો	2,00,000

નાણાકીય હિસાબોમાં નીચે મુજબ હકીકતો જણાવેલ છે;

- 1) ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચ પડતરના હિસાબો કરતાં 5% વધુ છે.
- 2) વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ પડતરના હિસાબો કરતાં 8% ઓછા છે.
- 3) આખર સ્ટોક પડતરના હિસાબોની સરખામણીમાં 10% ઓછો છે.

પડતરના હિસાબો મુજબ નફો શોધો.

પ્રશ્ન. ૩ ગોદાવરી બિલ્ડર્સના એક કરારની તા. 31-3-2024 ના રોજની વિગતો નીચે મુજબ છે.

(૧૦)

વિગત	રકમ રૂ.
સીધો માલસામાન	48,000
સ્ટોર્સમાંથી આપેલ માલસામાન	10,400
મજૂરી	27,680
સીધા ખર્ચ	10,720
વહીવટી ખર્ચ	12,800
પ્લાન્ટ	54,720
ભંગારનું વેચાણ	2,912
પેટા કરારની પડતર	11,520

વધારાની માહિતી

- 1) 31-3-2024 ના રોજ રૂ. 1,280 મજૂરી અને રૂ. 1,760 સીધા ખર્ચ ચુકવવાના બાકી છે.
- 2) 31-3-2024 સુધીનો પ્લાન્ટનો ઘસારો રૂ. 13,680 છે.
- 3) ઉપરના વ્યવહારોમાં પ્રમાણપત્ર મળ્યા તારીખ પછીના ખર્ચ રૂ. 1,600 મજૂરી, રૂ. 2,400 અન્ય ખર્ચ અને માલસામાન રૂ. 3,328 સમાવેલ છે.
- 4) 31-3-2024ના રોજ સ્થળ પર માલ રૂ. 16,000 છે.
- 5) 31-3-2024 ના રોજ રૂ. 1,00,000 નું પ્રમાણપત્ર મળ્યું હતું અને 3/8 ભાગનું કામ અધૂરું હતું.
- 6) કરાર કિંમત રૂ. 1,60,000 છે. તા. 31-3-2024 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું કરાર ખાતું બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ કપિલા એન્ટરપ્રાઇઝ પાસે રૂ. 37,50,000 નો કરાર છે. તેને વખતો વખત પ્રમાણિત કામના 90% રોકડ મળે છે. અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે;

વિગત	2022	2023	2024
માલસામાન	4,50,000	5,50,000	3,15,000
મજૂરી	4,25,000	5,75,000	4,25,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	17,500	62,500	22,500
પરોક્ષ ખર્ચ	7,500	10,000	-
પ્રમાણિત કામ	8,75,000	28,25,000	37,50,000
અપ્રમાણિત કામ	-	50,000	-
આપેલ ચંત્ર	50,000	-	-

2022, 2023 અને 2024 ના અંતે ચંત્રની કિંમત અનુક્રમે રૂ. 40,000, રૂ. 25,000 અને રૂ. 10,000 હતી. વર્ષ 2023 ના વર્ષનું કરાર ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન. ૪ મેસર્સ ગંગા બેરિંગ્સ લિમિટેડ સાગર લી. ને સ્થિર દૈનિક ધોરણે વાર્ષિક 48,000 બેરિંગ્સ સપ્લાય કરવા (૧૦)
કરારબદ્ધ છે. એવો અંદાજ છે કે તેની માલ સ્ટોક જાળવણી પડતર દર મહિને બેરિંગ દીઠ રૂ. 1 છે.

બેરિંગ ઉત્પાદનના બેચ દીઠ સેટ અપ ખર્ચ રૂ. 3,200 છે.

બેરિંગ ઉત્પાદનના આર્થિક બેચ જથ્થો (EBQ) નિર્ધારિત કરો?

સતત બે બેચ વચ્ચેનો અંતરાલ (સમય) કેટલો હશે?

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ કાવેરી લી. માં જોબ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. 31-12-2024 ના રોજ પૂરા થતાં
વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	45,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	37,500
નફો	30,450
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	26,250
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	21,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	22,500

2025 ના વર્ષ માટે અંદાજિત ઓર્ડર અંગે માલસામાન રૂ. 60,000 અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી
રૂ. 37,500 થશે. કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરી સાથે, વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતર સાથે
અને વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતર સાથે ટકાવારીના આધારે 2025 નું જોબ પડતર પત્રક તૈયાર
કરો.

પ્રશ્ન. ૫ પરોક્ષ ખર્ચની ઓછી વસૂલાત અને વધુ વસૂલાત ઉદાહરણ સાથે વિગતે સમજાવો.

(૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન. ૫ કરાર પડતર પદ્ધતિ અને જોબ પડતર પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que. 1 Champion Limited has a production capacity of 10,000 units. Production and sale has taken (10)
place at 30% capacity in the year 2024, the details of which are as under;

Direct Material per unit is Rs. 50 and Direct labour is 60% of it.

Factory overhead cost Rs. 90,000 (2/3rd fixed)

Office overheads Rs. 1,50,000 (100% fixed)

Selling and distribution cost is Rs. 60,000 (fixed and variable cost in equal proportion)

Total sales Rs. 6,75,000

Production and sales for the year 2025 will be at 50% capacity and the profit rate will be as per
2024. Prepare the actual cost sheet for the year 2024 and the estimated cost sheet for 2025.

OR

Que. 1 Prepare Cost sheet showing total and per unit cost for Reva Ltd. for the year 2024

(10)

Raw materials	2,00,000	Stationery Printing	2,500
direct labour	37,500	Technical Director's Fee	3,250
Depreciation of factory building	7,500	Advertising expenses	2,500
Depreciation on Plant	30,000	Office Salary	4,500
Office Rent	3,000	Office Management expenses	3,000
Delivery van expenses	2,500	Machine repairs	3,500
Office building Insurance	500	Office Electricity Bill	3,750
Freight	3,000	Carriage outward	1,000
Indirect material	1,000	Rate of profit on selling price	37.85%
Salesman's Commission	1,750	Production units	250

Que. 2 Bhagirathi Ltd. produces 2 types of products, Narmada and Tapi. (10)

Expenses	Narmada	Tapi
Material per unit	12.00	7.00
Labour per unit	10.00	6.00

Factory overhead are 100% of the labour. Office expenses are 25% on the factory cost. The production is 200 units and 500 units respectively with a selling price of Rs. 50 and Rs. 30 respectively. If the actual factory cost is Rs. 4,800 and office expenses is Rs. 4,200, find the profit according to the cost accounts and prepare reconciliation statement.

OR

Que. 2 The financial accounts information of Saraswati Ltd. are as follows: (10)

Office overheads	2,94,000	Sales overheads	1,84,000
Closing stock	27,000	Net Profit	2,00,000

The following facts have been found in the financial accounts;

- 1) Office expenses are 5% higher than the cost accounts.
- 2) Selling expenses are 8% lesser than cost accounts.
- 3) Closing stock is 10% lower compared to cost accounts.

Calculate profit as per cost accounting.

Que. 3 Godvari Builders provides following information of a contract as on 31-3-2024. (10)

Particulars	Amount Rs.
Direct material	48,000
Goods delivered from stores	10,400
Labour	27,680
Direct Cost	10,720
Administrative costs	12,800
Plant	54,720
Sale of scrap	2,912
Cost of sub-contract	11,520

Additional information

- 1) As on 31-3-2024, Rs. 1,280 wages and Rs. 1,760 direct expenses are outstanding.
- 2) Depreciation of plant till 31-3-2024 is Rs. 13,680.
- 3) The above transactions include the expenses after the date of receipt of the certificate Rs. 1,600 wages, Rs. 2,400 other expenses and material Rs. 3,328.
- 4) On 31-3-2024, stock at the site will cost Rs. 16,000.
- 5) On 31-3-2024, certificate of Rs. 1,00,000 was received and 3/8th of the work was incomplete.
- 6) The contract price is Rs. 1,60,000.

Create a contract account for the year ending 31-3-2024.

OR

Que.3 Kapila Enterprise has a contract of Rs. 3,75,0000. It receives 90% of Certified work time to time. Other details are as under; (10)

Details	2022	2023	2024
Material	4,50,000	5,50,000	3,15,000
Labour	4,25,000	5,75,000	4,25,000
Direct expenses	17,500	62,500	22,500
Indirect costs	7,500	10,000	---
Certified work	8,75,000	28,25,000	37,50,000
Uncertified work	---	50,000	---
Machinery sent	50,000	---	---

At the end of 2022, 2023 and 2024, the cost of the machine was Rs. 40,000, Rs. 25,000 and Rs 10,000 respectively.

Prepare a contract account for the year 2023.

- Que.4 M/s. Ganga Bearings Ltd. is committed to supply 48,000 bearings per annum to M/s. Sagar Ltd. on a steady daily basis. It is estimated that it costs Re. 1 as inventory holding cost per bearing per month and that the set-up cost per run of bearing manufacture is ₹ 3,200. (10)

DETERMINE the optimum run size of bearing manufacture?

STATE what would be the interval between two consecutive optimum runs?

OR

- Que.4 Kaveri Ltd. uses Job costing. Details of the year ending 31-12-2024 is as under; (10)

Details	Amount Rs.
Direct material	45,000
Direct Wages	37,500
Profit	30,450
Selling & distribution overheads	26,250
Administrative overheads	21,000
Factory overheads	22,500

On the estimated order for the year 2025, the material cost will be Rs. 60,000 and direct wages will be Rs. 37,500. Prepare the 2025 job cost sheet based on the percentage of factory overheads with direct labor, administrative overheads with factory cost and sales overheads with factory cost.

- Que. 5 Explain under recovery and over recovery of overhead costs with examples. (10)

OR

- Que. 5 Explain the difference between contract costing method and job costing method.
